

Ας κάνουμε την πρώτη κίνηση!

"ΠΡΟΣΒΑΣΗ"

“Η Ενσωμάτωση Παιδιών με Αναπηρίες
στη Σχολική Διαδικασία”
Χριστοφοράκη Κρυσταλλία

**Αναβάθμιση του Θεσμού Εκπαίδευσης
Ατόμων με σοβαρά κινητικά προβλήματα
στην Πρωτοβάθμια και
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση**

Μέτρο 1.1 , Ενέργεια 1.1.4 , Πράξη α

prosvasi.uoa.gr

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**
Τμήμα Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών

ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Εργαστήριο Υποστηρικτικής Τεχνολογίας

prosvasi.uoa.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΣΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΝΟΣ
ΣΥΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

- ◆ Σύγχρονες αντιλήψεις στο χώρο της παιδαγωγικής Επιστήμης θεωρούν την Ειδική Αγωγή αναπόσπαστο τμήμα ολόκληρης της Εκπαίδευσης
- ◆ Σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών όλοι έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση και τη μάθηση
- ◆ Απορρίπτοντας στερεότυπες αντιλήψεις και κατηγοριοποιήσεις

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

- ◆ Ως αναπηρία (disability) ορίζεται η απώλεια ή μείωση της λειτουργικής ικανότητας άσκησης μιας δραστηριότητας λόγω κάποιας βλάβης
- ◆ Ως βλάβη (impairment) ορίζεται οποιαδήποτε παρέκκλιση από τη φυσιολογική δομή, σωματική ή πνευματική
- ◆ Ως μειονεξία (handicap) ορίζεται το αποτέλεσμα της βλάβης ή της αναπηρίας

- ◆ Η αναπηρία είναι σαφώς περισσότερο κοινωνικό ζήτημα κι όχι ατομικό
- ◆ Η κοινωνία και το εκπαιδευτικό σύστημα μπορούν να δημιουργήσουν ή και να συντηρήσουν ελλείμματα, κατηγοριοποιήσεις και στερεότυπα
- ◆ Ο ρόλος του σχολείου είναι να εντάσσει και όχι να κατηγοριοποιεί και να αποκλείει

ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

◆ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ

- Η αποδοχή ενός ατόμου ή μιας ομάδας από ένα σύνολο στο οποίο ενσωματώνεται και όπου δημιουργούνται αλληλεπιδραστικές σχέσεις, διατηρώντας ωστόσο τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του

◆ ΕΝΤΑΞΗ

- Η συστηματική τοποθέτηση του παιδιού μέσα στο εκπαιδευτικό σύνολο και την ολοκλήρωσή του ως αυτοτελούς και ακμαίου μέρους ενός ευρύτερου συνόλου

INCLUSION → Εκπαίδευση για όλους

- ◆ Η inclusion αφορά την παροχή εκπαίδευσης σε ολόκληρο το μαθητικό πληθυσμό
- ◆ Ασχολείται με την ευημερία όλων των μαθητών
- ◆ Θέτει ως απαραίτητη προϋπόθεση τη μετατροπή των σχολείων σε οργανισμούς έτοιμους και πρόθυμους να δεχτούν όλον τον μαθητικό πληθυσμό

ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ

- ◆ Η ένταξη και η σχολική ενσωμάτωση των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες αποτελεί προ-στάδιο και προϋπόθεση για την ομαλή ένταξη των παιδιών στην κοινωνία
- ◆ Στο χώρο της Ειδικής Αγωγής αναθεωρείται η αντίληψη ότι τα παιδιά με αναπηρία θα πρέπει να αντιμετωπίζονται έξω από τα «κανονικά σχολεία»

ΛΟΓΟΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ

- ◆ Σχεδιασμός εξειδικευμένων προγραμμάτων
- ◆ Καλύτερη υλικοτεχνική υποδομή
- ◆ Νέες εκπαιδευτικές θεωρίες και προσεγγίσεις
- ◆ Κινητοποίηση γονέων

- ◆ Μετακίνηση από την ιατροκεντρική διάγνωση στην περισσότερο ψυχοπαιδαγωγική
- ◆ Έμφαση στην κοινωνική, γλωσσική και λειτουργική ανάπτυξη των μαθητών με αναπηρίες
- ◆ Έμφαση σε μια ανθρωπιστική παιδαγωγική πέρα από συναισθήματα φόβου και οίκτου
- ◆ Εδραίωση της αντίληψης μιας ενιαίας εκπαιδευτικής επιστήμης

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ
ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

- ◆ Συμμετοχή και Συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων
- ◆ Εξασφάλιση της γονεϊκής παρέμβασης ώστε να υπάρχει πληρέστερη αντιμετώπιση των δυσκολιών του παιδιού

- ◆ Εκπαίδευση εκπαιδευτικών σε πρακτικές και προγράμματα ενσωμάτωσης για μαθητές με αναπηρία
- ◆ Άρση των προκαταλήψεων και των στερεότυπων αντιλήψεων εκ μέρους των εκπαιδευτικών

- ◆ Συνδρομή, υποστήριξη και ανταλλαγή πληροφοριών ανάμεσα στον εκπαιδευτικό κυρίως της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και τον παιδαγωγό Ειδικής Αγωγής, ιδίως αυτόν που είχε την ευθύνη για το σχεδιασμό και την εφαρμογή του προγράμματος πρώιμης παρέμβασης ή αποκατάστασης

Υπηρεσίες Συμβουλευτικής και Στήριξης από τον:

- ◆ σχολικό σύμβουλο Ειδικής Αγωγής
- ◆ σχολικό ψυχολόγο
- ◆ φυσικοθεραπευτή
- ◆ λογοθεραπευτή
- ◆ εργοθεραπευτή

- ◆ Αλλαγή του σχολικού προγράμματος
- ◆ Προσαρμογή του επίσημου αναλυτικού προγράμματος
- ◆ Σχεδιασμός εξατομικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων με βάση τις ανάγκες και τις δυσκολίες των παιδιών

- ◆ Αξιολόγηση, εμποπτεία και επαναπροσδιορισμός των εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- ◆ Ευελιξία στη στοχοθεσία του εκπαιδευτικού έργου

- ◆ Κατάλληλος εξοπλισμός
- ◆ Εκσυγχρονισμός υλικοτεχνικής υποδομής
- ◆ Εργονομική διευθέτηση χώρων
- ◆ Διάθεση επιπλέον βοηθητικού προσωπικού
- ◆ Εγγύτητα χώρου κατοικίας παιδιού στο σχολείο ένταξής του

- ◆ Συνεργασία των ειδικών που ασχολούνται με το ανάπηρο παιδί όσον αφορά την παρέμβαση και τη στοχοθεσία

- ◆ Αντιμετώπιση του παιδιού ως ολότητα, ως μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα, με σεβασμό στη μοναδικότητα και τις ικανότητές του
- ◆ Προσανατολισμός με βάση την προσωπικότητα και όχι τις ελλείψεις και τις αναπηρίες του